

Årsplan norsk 9.trinn 2026-2027

Læreverk: Aunivers, Kontekst (Basisbok, Tekster 1 og Tekster 2)

Faglærere: Yvonne Steene, Ingvar Buli, Odd Rune Knudsen, Monica Mørkve Wesøe, Eva Tveiten Ludemann, Henrik Andersen, Inga Helle,

Timetall: 3 timer i uka

Årsplanen er veiledende

Periode	Hvorfor	Hva		Hvordan	
	<i>Fagets relevans</i>	<i>Kjerneelement og grunnleggende ferdigheter</i>	<i>Kompetansemål</i>	<i>Innhold</i>	<i>Vurdering</i>
Hele året (en time i uka)	Faget norsk skal gi elevene innsikt i den rike og mangfoldige språk- og kulturarven i Norge.	Eleven skal kunne skrive på hovedmål og sidemål i ulike sjangre og for ulike formål, og de skal kunne kombinere skrift med andre uttrykksformer.	-lese skjønnlitteratur og sakprosa på nynorsk og i oversettelse fra samiske og andre språk, og reflektere over tekstenes formål, innhold, sjangertrekk og virkemidler -skrive tekster med funksjonell tekstbinding og riktig tegnsetting og mestre rettskriving og ordbøying på hovedmål og sidemål -bruke fagspråk og kunnskap om grammatikk, tekststruktur og sjanger i samtale om og bearbeiding av tekster	Nynorsk - lese tekster - ordklassene - setningsstruktur - ord og uttrykk - skrive egne tekster - Rykter (serie NRK) - Egen "nynorsk kladdebok" - samles inn etter hver økt.	Skriftlig vurdering ved årsprøve og småtekster underveis.
33-39	Elevene skal få tilgang til kulturens tekster, sjangre og språklige mangfold og skal bidra til at de utvikler språk for å tenke, kommunisere og lære.	Tekst i kontekst lese, skrive, digitale ferdigheter	- lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i oversettelse fra samiske og andre språk, og reflektere over tekstenes formål, innhold, sjangertrekk og virkemidler - utforske og reflektere over hvordan tekster framstiller unges livssituasjon	Tema: Lesing og refleksjon Høytlesning og oppgaver som hører til (skjønnlitterær) Skriftlige og muntlige oppgaver underveis. Egen bok, som hører til dette teamet. Forslag til høylesningsbok:	Muntlig presentasjon, f.eks bokkafe Muntlig fagsamtale om høytlesningboken. Muntlig karakter.

				"svarte-Mathila" "Klassens klovn" "Udyr" "den svartekledde jenta" "i natt er vi usynlige" "Eit anna blikk" "Sinne" "Eg blir her" "På ein skala frå ein til ti" Parallelt: lesestrategier. Ein time nynorsk i veka: - substantiv - bøyning og regler	
40	Høstferie!				
41-43	Elevene skal få tilgang til kulturens tekster, sjangre og språklige mangfold og skal bidra til at de utvikler språk for å tenke, kommunisere og lære.	-muntlig kommunikasjon, skrive, digitale ferdigheter, lese	-uttrykke seg i ulike sjangre	Tema: Ekte møter Intervju -stille gode spørsmål -direkte / indirekte tale -bearbeide tekst -intervjue ekte mennesker (portrettintervju) -modelltekst Ein time nynorsk i veka: - verb - bøyning og regler	Skriftlig innlevering med karakter
44-47	Øke elevenes litterære opplevelser og mulighet til å uttrykke seg kreativt og skapende.	Skriftlig tekstsaking lese, skrive, digitale ferdigheter	uttrykke seg i ulike sjangre og eksperimentere med sjangre på kreative måter skrive tekster med funksjonell tekstbinding og riktig tegnsetting og mestre rettskriving og ordbøyning på hovedmål og sidemål	Tema: Å skrive kreativt, med fokus på novellesjangeren Arbeide med å: – å leke, utforske og eksperimentere med språket – å uttrykke seg i ulike sjangre – å eksperimentere med sjangre på kreative måter – å bygge og strukturere tekster	Skriv en novelle på tentamen, vurdering med karakter.

			lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i oversettelse fra samiske og andre språk, og reflektere over tekstenes formål, innhold, sjangertrekk og virkemidler sammenligne og tolke romaner, noveller, lyrikk og andre tekster ut fra historisk kontekst og egen samtid uttrykke seg i ulike sjangre og eksperimentere med sjangre på kreative måter	– å forklare hva en novelle er, og hvilke kjennetegn som er typiske for noveller – å lese mellom linjene og tolke en novelle – å skrive egne noveller der man bruker det man har lært, sammen med egen fantasi og kreativitet - 6 ord noveller Tekster: “Den store dagen”, s. 112 T3. “On” s. 129 T3 “Caps” “Kniv!” “Mafioso” , s. 36 T2 “Vertinnen”, T2 “Black & Decker” “Bråte” Fellen: Fellen Bruke nynorsk med kontekst (Lovleg, NRK) Mannen som elsket Yngve, Oppgaver til teksten + film! Ein time nynorsk i veka: - Skrive setninger	
48-51	Norskfaget skal ruste elevene til å delta i demokratiske prosesser og skal forberede dem på et arbeidsliv som stiller krav om variert kompetanse i lesing, skriving og muntlig kommunikasjon.	Muntlig kommunikasjon	- bruke fagspråk og argumentere saklig i diskusjoner, samtaler, muntlige presentasjoner og skriftlige framstillinger om norskfaglige og tverrfaglige temaer - informere, fortelle, argumentere og reflektere i ulike muntlige og skriftlige sjangre og for ulike formål tilpasset mottaker og medium	Tema: Å diskutere Arbeide med: – å opptre saklig i diskusjoner – å delta i diskusjoner og debatter og gi uttrykk for egne tanker og meninger – å informere, fortelle, argumentere og reflektere i ulike muntlige situasjoner – å bruke språklige og retoriske virkemidler hensiktsmessig i diskusjoner og samtaler	Muntlig vurdering (gruppediskusjon, muntlig deltakelse) Debatt med vurdering.

				– å lytte og bygge på andres innspill faglige diskusjoner og debatter Ein time nynorsk i veka: - andre ordklasser - skrive små tekster	
2-4	Elevenes evne til kritisk tenkning styrkes, de skal bli rustet til å delta i samfunnet gjennom en utforskende og kritisk tilnærming til språk og tekst.	Kritisk tilnærming til tekst lese, skrive, digitale ferdigheter	-bruke kilder på en kritisk måte, markere sitater og vise til kilder på en etterrettelig måte i egne tekster -utforske og reflektere over hvordan tekster framstiller unges livssituasjon	Tema: Skrive saktekst Arbeide med å: – å lese med kritisk blikk – å lese med teksten – å lese mot teksten Oppstart: Nyhetssak Fabel kap 2: Er det sant? Kontekst kap. 4: Saktekster Nynorsk: Rep. av substantiv, verb og pronomen	Skriftlig tekst (artikkel) med fokus på god kildebruk - med karakter Elevene får et tema, der de skal skrive en artikkel som inneholder kildehenvisning og minst ett sitat.
5-10	Elevene får utviklet lesemotivasjon, multimodal tekstkompetanse og tolkningskompetanse. Øke elevenes litterære opplevelser og mulighet til å uttrykke seg kreativt og skapende.	Skriftlig tekstsaking Lese, skrive Folkehelse og livsmestring	lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i oversettelse fra samiske og andre språk, og reflektere over tekstenes formål, innhold, sjangertrekk og virkemidler lage sammensatte tekster og begrunne valg av uttrykksformer utforske og reflektere over hvordan tekster framstiller unges livssituasjon uttrykke seg i ulike sjangre og eksperimentere med sjangre på kreative måter	Tema: Sammensatte tekster Arbeide med å: – å lese bilder – å tolke samspillet mellom ord og bilde i sammensatte tekster – å kjenne igjen bildebokas typiske virkemidler – å gjøre en enkel tolkning av ei bildebok – å skape egne sammensatte tekster – å kombinere ord, bilde og lyd – å velge den metoden som er best egnet til å forklare, slik at leseren din kan forstå det du formidler	Vurdering – muntlig deltakelse – lage egen bildebok (skriftlig karakter) -lese for gruppe i barnehage? -hva ønsker barnehagebarna seg bøker om? Elevene lager i book creator og leser for barna/gir dem boka

				Besøke barnehage? Realistisk med 4 klasser?	
8	Vinterferien				
11-15	Elevene skal få positive opplevelser ved å uttrykke og utfolde seg muntlig. De skal lytte til og bygge på andres innspill i faglige samtaler. De skal presentere, fortelle og diskutere på hensiktsmessige måter både spontant og planlagt, foran et publikum og med bruk av digitale ressurser.	Muntlig kommunikasjon	gjenkjenne og bruke språklige virkemidler og retoriske appellformer bruke kilder på en kritisk måte, markere sitater og vise til kilder på en etterrettelig måte i egne tekster bruke fagspråk og argumentere saklig i diskusjoner, samtaler, muntlige presentasjoner og skriftlige framstillinger om norskfaglige og tverrfaglige temaer informere, fortelle, argumentere og reflektere i ulike muntlige og skriftlige sjangre og for ulike formål tilpasset mottaker og medium	Tema: Hold tale Arbeide med å: – å uttrykke seg muntlig med bruk av appellformer og språklige virkemidler – å være kreativ når man forbereder, skriver og holder en tale – å være en god og oppmerksom lytter når andre taler - skrive sin egen konfirmasjonstale	Vurdering - muntlig (holde tale) - Vurdering med karakter
12	PÅSKE				
16-19	Det å kunne argumentere i tekst er viktig hvis man skal delta i samfunnsdebatten. Det er også viktig å kunne forstå andres argumenter og meninger. Å argumentere i en tekst betyr å gjøre det klart hva det er du hevder i teksten, og hvorfor. Du skal med	Skriftlig tekstsaking, Kritisk tilnærming til tekst Muntlig kommunikasjon	gjenkjenne og bruke språklige virkemidler og retoriske appellformer bruke kilder på en kritisk måte, markere sitater og vise til kilder på en etterrettelig måte i egne tekster utforske og vurdere hvordan digitale medier påvirker og endrer språk og kommunikasjon bruke fagspråk og argumentere saklig i diskusjoner, samtaler,	Tema: Hold deg til saken Arbeide med å: – å utforske hvordan digitale medier endrer kommunikasjonen om aktuelle samfunnsspørsmål – å reflektere over hvordan unge kan delta i samfunnsdebatten – å reflektere over reaksjoner når ungdom publiserer meningen sin i aviser og på sosiale medier – å skrive et debattinnlegg der du argumenterer og begrunner meningene dine	Vurdering: - årsprøve norsk

	andre ord begrunne dine påstander. I dette temaet vil vi lære elevene å føre en ryddig og grundig argumentasjon.		muntlige presentasjoner og skriftlige framstillinger om norskfaglige og tverrfaglige temaer informere, fortelle, argumentere og reflektere i ulike muntlige og skriftlige sjangre og for ulike formål tilpasset mottaker og medium	Øve på å presentere muntlig? - Finne en nyhetssak som du kan presentere - Kriterier	
20-24	Elevene får utviklet lesemotivasjon, multimodal tekstkompetanse og tolkningskompetanse. Øke elevenes litterære opplevelser og mulighet til å uttrykke seg kreativt og skapende.	Muntlig kommunikasjon Skriftlig tekstsaking	lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i oversettelse fra samiske og andre språk, og reflektere over tekstenes formål, innhold, sjangertrekk og virkemidler lage sammensatte tekster og begrunne valg av uttrykksformer utforske og reflektere over hvordan tekster framstiller unges livssituasjon	Tema: Lyrikk Arbeide med å: – å finne tema og motiv i lyrikk – å utforske sammenhengen mellom ord, lyd og framføring – å sammenligne tekster skrevet til ulike tider “Rebbell i kjelleren” “Påfugl”	Forslag til vurdering – utforskende faglig samtale om lyrikk og sangtekster, – muntlig deltakelse – tolkende opplesning og diskusjon Muntlig vurdering
<i>Hvis tid</i>	Oppleve ulike tekster for å skape kulturforståelse, kommunikasjon, danning og identitetsutvikling. Tekstene skal bidra til at de utvikler språk for å tenke, kommunisere og lære.	Tekst i kontekst lese, muntlig	lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i oversettelse fra samiske og andre språk, og reflektere over tekstenes formål, innhold, sjangertrekk og virkemidler sammenligne og tolke romaner, noveller, lyrikk og andre tekster ut fra historisk kontekst og egen samtid beskrive og reflektere over egen bruk av lesestrategier i lesing av skjønnlitteratur og sakprosa utforske og reflektere over hvordan tekster framstiller unges livssituasjon	Tema: Å lese for å oppleve Arbeide med å: – å konsentrere seg over tid når man leser skjønnlitteratur – å lese «mellom linjene» og reflektere over innholdet i skjønnlitterære tekster – å beskrive og reflektere over strategiene man bruker når man leser skjønnlitterære tekster Egen bok, valgt fra et utvalg av 5-6 ulike ungdomsromaner.	Litterære samtaler - Deltakelse og refleksjon. Korte tekster inspirert av egen lesing - innhold og formalia vurderes.

				NB: få hjelp fra bibiloteket her. Kan de komme med forslag?	
<i>Hvis tid</i>	Gjennom arbeidet med faget norsk skal elevene bli trygge språkbrukere og bevisste på sin egen språklige og kulturelle identitet innenfor et inkluderende fellesskap der flerspråklighet blir verdsatt som en ressurs.	Språk som system..	utforske språklig variasjon og mangfold i Norge og reflektere over holdninger til ulike språk og talespråkvarianter lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i oversettelse fra samiske og andre språk, og reflektere over tekstenes formål, innhold, sjangertrekk og virkemidler utforske og reflektere over hvordan tekster framstiller unges livssituasjon forklare den historiske bakgrunnen for bokmål og nynorsk og reflektere over statusen til de offisielle språkene i Norge i dag	Tema: Språk og identitet Arbeide med å: – å beskrive språklig variasjon og mangfold i Norge i dag – å reflektere over holdninger til ulike språk og talespråkvarianter – å beskrive utbredelsen av samisk språk og kultur – å forklare hvordan påvirkning utenfra endrer språket vårt – å forklare sammenhengen mellom språk, kultur og identitet Rettskriving og grammatikk - repetisjon	